

۱- کدام گزینه از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها در کشور ایران نیست؟

- (۱) دسترسی به آب - خاک حاصل‌خیز جلگه‌ها
(۲) بازارهای محلی - دسترسی به آب
(۳) بازارهای محلی - قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها
(۴) قلعه‌های دفاعی - قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها

۲- کدام گزینه به درستی مهم‌ترین ملاک‌های تفاوت شهر و روستا را بیان می‌کند؟

- (۱) در روستاها: فعالیت درصد بیش‌تری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی - بیش‌تر بودن فضاهای باز در شهرها: راحت‌تر بودن دسترسی به خدمات و تسهیلات - کندتر بودن تغییرات اجتماعی
(۲) در روستاها: حضور جمعیت کم‌تر - بیش‌تر بودن روابط خویشاوندی در شهرها: گسترده بودن امکانات آموزشی - بیش‌تر بودن وابستگی اجتماعی
(۳) در روستاها: گسترده‌تر بودن چشم‌اندازهای طبیعی - بیش‌تر بودن همکاری میان افراد در شهرها: متنوع بودن امکانات حمل و نقل عمومی - کم‌تر بودن نوگرایی
(۴) در روستاها: تراکم جمعیت کم‌تر - انجام شدن فعالیت‌های متنوع در فضاهای بازتر در شهرها: مشغول به کار بودن بیش‌تر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی - فشرده‌تر بودن خانه‌ها، مغازه‌ها و فضاهای صنعتی

۳- با توجه به تصویر زیر که یک نمونه از سلسله مراتب سکونتگاه‌های اروپا را نشان می‌دهد، ارتباط «تعدد و تنوع خدمات» با «میزان جمعیت» چگونه است؟

- (۱) غیرمستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت قاعده هرم تغییر می‌کنند.
(۲) مستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت رأس هرم، افزایش می‌یابند.
(۳) مستقیم است و هم‌زمان با رسیدن به سمت قاعده هرم افزایش می‌یابند.
(۴) غیرمستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت رأس هرم، تغییر می‌کنند.

۴- به ترتیب در سال‌های ۱۹۵۰، ۲۰۱۴ و ۲۰۵۰ میلادی، نسبت میان جمعیت ساکن در شهرها به کل جمعیت جهان چگونه است؟

- (۱) ۲۰ درصد - ۴۴ درصد - ۵۶ درصد
(۲) ۴۰ درصد - ۶۴ درصد - ۷۶ درصد
(۳) ۴۰ درصد - ۵۴ درصد - ۷۶ درصد
(۴) ۳۰ درصد - ۵۴ درصد - ۶۶ درصد

۵- کدام مورد به درستی، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص می‌کند؟

الف) نام دیگر مادرشهر: متروپل

ب) در کشور ایران طبق مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی، به مادرشهرهایی که بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود.

پ) برخی معتقدند کلان شهر ترجمه و معادل واژه مگالاسیتی (megacity) است.

ت) برخی، مگالاپلیس را منطقه آبرشهری نامیده‌اند.

- (۱) (الف)، (پ) و (ت) درست و (ب) نادرست است.
(۲) (الف)، (ب) و (ت) درست و (پ) نادرست است.
(۳) (الف) و (ت) درست و (ب) و (پ) نادرست هستند.
(۴) (ب) و (پ) درست و (الف) و (ت) نادرست هستند.

۶- همه عبارات‌ها، مفهوم درستی از «منطقه مادرشهری» را بیان می‌کنند؛ به جز:

- (۱) به تدریج و با گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی، به وجود آمده است.
(۲) با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های پیرامونی، به وجود می‌آید.
(۳) با مهاجرت گسترده مردم از نقاط مختلف یک کشور به مادرشهر ملی، به وجود می‌آید.
(۴) از کنار هم قرار گرفتن چندین حومه، شهرک اقماری و حداقل یک مادرشهر، به وجود آمده است.

۷- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، سبب می‌شود جغرافی‌دان با موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل

محیط جغرافیایی عمل می‌کند.»

- (۱) کل‌نگری - در ارتباط با یکدیگر
(۲) کل‌نگری - مجزا از یکدیگر
(۳) جزئی‌نگری - در ارتباط با یکدیگر
(۴) جزئی‌نگری - مجزا از یکدیگر

۸- کدام عبارت فرضیه مناسبی برای پرسش زیر است؟

«چرا در روز سوم فروردین ماه ۱۳۹۸ در استان گلستان سیل آمد.»

- (۱) در فصل بهار احتمال وقوع سیل بیش‌تر است.
(۲) امکان نفوذپذیری خاک در جنگل‌های گلستان کاهش یافته است.
(۳) تخریب جنگل از عوامل وقوع سیل است.
(۴) توسعه راه‌های ارتباطی باعث طغیان رودها شده است.

۹- در صورت رد فرضیه چرا پژوهشگر نباید دل‌سرد شود؟

- (۱) از طرح دوباره پرسش جلوگیری می‌کند.
(۲) در هر صورت او از منابع کتابخانه‌ای و میدانی استفاده کرده است.
(۳) پژوهشگر یکی از مراحل اساسی را پشت سر گذاشته است.
(۴) به حس کنجکاوی او پاسخ داده شده و او توانسته ناشناخته‌ها را بشناسد.

۱۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.
(۲) نکته مورد توجه در مرحله اول پژوهش در جغرافیا این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد.
(۳) فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد.
(۴) پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده، از جمله ابزارهای پژوهشگر برای طرح سؤال و بیان مسئله است.